

[Socialministeren]

Regeringen overvejer, om det vil være muligt ad overenskomstmæssig vej at give ret til frihed uden løn til småbørnsforældre, men med bibeholdelse af de øvrige rettigheder på arbejdspladsen. Dette må ikke betyde, at det er mødrene, der presses til at blive hjemme. Der er derfor brug for en debat om, hvordan også fædrene i højere grad kan motiveres til at deltage i omsorgen for barnet, således at orlovsregler bliver brugt både af faderen og moderen.

Et stort problem er børns sygdom. Som situationen er i dag, har mange forældre en overenskomstmæssig adgang til frihed med løn på barnets første sygedag. Det gælder f.eks. de allerfleste statsansatte og ca. 80 pct. af almindelige lønmodtagere under Dansk Arbejdsgiverforenings område, men der er stadig en del lønmodtagere både i og uden for Dansk Arbejdsgiverforenings område, hvor dette store problem ikke er løst.

I lokalsamfundene er der gjort forsøg med mange forskellige måder at klare pasningen af de syge børn på. Nogle kommuner løser problemet ved hjælp af »bedsteforældreordninger«, hvor der knyttes kontakt mellem børnefamilien og bestemte ældre i nabolaget, der er villige til at træde hjælpende til. Andre kommuner forsøger sig f.eks. med særlige korps, som familien kan kalde på, eller med særligt uddannede hjemmehjælpere. I mange tilfælde klarer forældrene imidlertid selv problemet f.eks. ved hjælp af familiens nærmeste.

Den mest konstruktive vej at gå er at begrænse sygeligheden specielt i institutionerne for de mindste børn. Alle, der kommer i institutionerne i hverdagen – også børnene – må tage aktivt fat på at forbedre rengøringsstandarden og de generelle hygiejniske forhold.

Meget tyder på, at oversygeligheden blandt børn i daginstitutioner kan nedbringes, hvis børnene er mere ude i naturen og den friske luft (f.eks. skovbørnehaver), og hvis der ofres mere opmærksomhed på sundhedsrigtige byggematerialer og de generelle hygiejniske forhold.

Større benyttelse af MFR-vaccinen (mæslinger, fåresyge, røde hunde) gør børnene sunde. Herved forebygges også på længere sigt alvorlige medfødte handicap og invaliderende følgesygdomme.

Den stigende opmærksomhed over for de mindste børns sygelighed i institutionerne og de høje omkostninger ved disse institutioner

giver grundlag for at diskutere de traditionelle vuggestuers fordele og ulemper. Alternativer til denne pasningsform må vurderes åbent og fordomsfrit.

Brugerindflydelse

I debatten er det fremført, at børnefamilier i højere grad bør ligestilles, hvad enten børnene passes i et offentligt tilbud eller i hjemmet. Udvalget om Børns Dagligdag, der også har behandlet spørgsmålet, peger på, at en sådan ordning imidlertid rejser en række problemer, f.eks. økonomiske samspilsproblemer for den enkelte familie, hvorfor et overvejende flertal i udvalget tager afstand fra tanken.

Til illustration af de økonomiske konsekvenser af et sådant forslag kan det oplyses, at hvis alle forældre får udbetalt et beløb svarende til de offentlige udgifter ved drift af daginstitutioner og således, at forældrene samtidig betaler den fulde driftsudgift, hvis de benytter en daginstitution, bliver nettomerudgifterne i størrelsesordenen op til 14 mia. kr. årligt for det offentlige.

Allerede de økonomiske konsekvenser af en sådan tankegang gør det umuligt at gå videre ad denne vej.

Det er imidlertid vigtigt, at forældrene får langt bedre muligheder for at påtage sig et fulgyldigt ansvar for, hvordan hverdagen skal forme sig for deres børn i skoler og institutioner.

Som udgangspunkt må regeringen opfordre til, at forældrene benytter sig af de mange muligheder, der allerede i dag findes for at være medbestemmende.

For folkeskolerne arbejdes i øjeblikket med en ændring af styrelsesloven, hvor sigtet er større forældreindflydelse.

For de private friskoler gælder, at forældre har mulighed for at oprette og drive skoler med ret til tilskud fra det offentlige. Man kan derfor godt forstå, at ideen opstår om at overføre dette princip til daginstitutionsområdet, således at der skulle kunne oprettes »fribørnehaver« med ret til offentligt tilskud.

På det sociale område er der imidlertid ingen pligt for kommunen til at sørge for fuld dækning med offentlige pasningstilbud på lignende måde, som det offentlige har pligt til at sikre undervisning af alle børn i den skolepligtige alder. Kun ca. halvdelen af småbørnene bliver faktisk passet i offentlige dagtilbud, som kom-